

Sygn. akt VII P 254/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 sierpnia 2018 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Katarzyna Błażejowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Wiktoria Niesiobędzka - Pawlak

po rozpoznaniu w dniu 20 sierpnia 2018 r. w Bydgoszczy

sprawy z powództwa A. K.

przeciwko Szkole Podstawowa w K.

o odprawę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1 350 zł (tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
3. kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

SSR Katarzyna Błażejowska

Sygn. akt VII P 254/18

UZASADNIENIE

Powód A. K. wniósł pozew przeciwko Szkole Podstawowej w K. o ustalenie, że przyczyny rozwiązania stosunku pracy nie leżą po jego stronie oraz zasądzenie zapłaty odprawy w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia tj. 6715,23 zł brutto. Wniósł również o zasądzenie kosztów postępowania od pozwanej.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż w wyniku wcześniejszej sprawy w tutejszym Sądzie o sygn.akt VIIP 652/17 zawarł ugodę o rozwiązaniu stosunku pracy z pozwaną za porozumieniem stron. Akta zawierają wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, który świadczy, że przyczyna rozwiązania nie leżała po stronie powoda. Według ustawy z dnia 13 marca 2003r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, zdaniem powoda przysługuje jemu odprawa w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia. Powód wskazał, iż wezwał pracodawcę do zapłaty bez odpowiedzi z jego strony. Ugoda nie znosi obowiązku powstałego z mocy art. 10 ustawy. Zdaniem powoda strony nie zrzekły się zobowiązań nałożonych przez ustawodawcę. Pracodawca to ignoruje wiedząc o tym, że przyczyna rozwiązania stosunku pracy nie leży po stronie pracownika, gdyż wyrok go uniewinnia od zarzutów.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów sądowych w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazała, że ze stanowiskiem powoda nie sposób się zgodzić. Strony łączyła umowa o pracę zawarta na czas nieokreślony. Wskutek prawomocnego orzeczenia wobec powoda kary dyscyplinarnej zwolnienia z pracy, pracodawca stwierdził wygaśnięcie stosunku pracy z dniem 24 maja 2017r. w trybie art.26 ust.1 pkt 1 Karty Nauczyciela. Od orzeczenia dyscyplinarnego powód złożył odwołanie do Sądu Apelacyjnego w Gdańsku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, który wyrokiem z dnia 5 grudnia 2017r. uniewinnił powoda od stawianych jemu zarzutów. Po tej dacie powód skierował do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych pozew o ustalenie istnienia stosunku pracy. W dniu 12 kwietnia 2018r. strony zawarły ugodę, na mocy której zmieniono tryb rozwiązania stosunku pracy na rozwiązanie za porozumieniem stron. Elementem ugody było złożenie przez powoda oświadczenia, iż postanowienia zawarte w ugodzie wyczerpują w całości roszczenia A. K. wobec pracodawcy. W tej sytuacji żądanie obecnej odprawy z tytułu rozwiązania umowy o pracę, gdyż przyczyna rozwiązania nie dotyczy pracownika jest niezasadne. Po pierwsze żądanie to jest niezgodne z treścią ugody sądowej. Ponadto zgodnie z art.10 ust 1 ww ustawy podstawą przyznania odprawy jest rozwiązanie stosunku pracy za porozumieniem, gdy przyczyny nietoczące pracowników stanowią wyłączny powód uzasadniający rozwiązanie stosunku pracy.

W niniejszej sprawie jest sytuacja, w której zmiana trybu zakończenia współpracy była wspólną decyzją stron-w obliczu wyników postępowania dyscyplinarnego prowadzonego wobec powoda, a także jego zachowania stanowiącego podstawę zapadnięcia orzeczenia wydanego przez Odwoławczą Komisję Dyscyplinarną dla Nauczycieli.

Sąd ustalił, co następuje:

Strony łączyła umowa o pracę zawarta na czas nieokreślony. Wskutek prawomocnego orzeczenia wobec powoda kary dyscyplinarnej zwolnienia z pracy, pracodawca stwierdził wygaśnięcie stosunku pracy z dniem 24 maja 2017r. w trybie art.26 ust.1 pkt 1 Karty Nauczyciela. Oświadczenie pracodawcy zawierało informację o możliwości skierowania w tej sprawie odwołania do Sądu Pracy w terminie 21 dni od daty jego doręczenia. Pracodawca wydał powodowi świadectwo pracy w dniu 23 czerwca 2017r. W dniu 23 czerwca 2017r. powód wystąpił do pracodawcy drogą mailową z prośbą o sprostowanie świadectwa pracy. Pracodawca pismem z dnia 29.06.2017r. odmówił sprostowania świadectwa pracy. Od orzeczenia dyscyplinarnego powód złożył odwołanie do Sądu Apelacyjnego w Gdańsku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, który wyrokiem z dnia 5 grudnia 2017r. uniewinnił powoda od stawianych jemu zarzutów.

Dowód: bezsporne, akta osobowe powoda, wydruk mail powoda z 23.06.2017r. w aktach VIIP 652/17,

A. K. pozewem z dnia 12 grudnia 2017r. wystąpił przeciwko pozwanej szkole o sprostowanie świadectwa pracy poprzez stwierdzenie, że stosunek pracy został rozwiązany z dniem 30 czerwca 2017r. poprzez rozwiązanie umowy o pracę, wykreślenie ze świadectwa pracy podstawy prawnej zakończenia stosunku pracy. Nadto wniósł o ustalenie istnienia stosunku pracy, mienione następnie na przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach pracy i płacy oraz o zasądzenie odszkodowania za czas pozostawania bez pracy i za czas gotowości do pracy. Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą VIIP 652/17. W dniu 12 kwietnia 2018r. strony zawarły ugodę przed Sądem, na mocy której zmieniono tryb rozwiązania stosunku pracy na rozwiązanie za porozumieniem stron. Pozwana zobowiązała się wydać powodowi świadectwo pracy z trybem rozwiązania umowy o pracę za porozumieniem stron – w terminie 7 dni od daty uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu postępowania; pozwana zobowiązała się zapłacić na rzecz powoda kwotę 6.539,26 zł netto tytułem dodatku wiejskiego, mieszkaniowego i z tytułu wysługi lat w terminie do dnia 30.04.2018 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności. Nadto strony zgodnie oświadczyły, że niniejsza ugoda wyczerpuje wszelkie roszczenia stron wynikające z łączącego strony stosunku pracy. Pozwana oświadczyła, że w przypadku złożenia przez powoda wniosku o wystawienie zestawienia o wysokości wynagrodzenia wraz z należnymi dodatkami zostanie on uwzględniony.

Dowód: dokumenty w aktach VIIP 652/17

W imieniu pozwanej szkoły ugodę zawarła dyrektor G. G. reprezentowana przez pełnomocnika radcę prawnego M. S.. Strony przed podjęciem decyzji o podpisaniu ugody rozmawiały na jej temat, konsultowały się również z księgową. Treść ugody była wyjaśniana przez Sędziego sprawozdawcę, nie było nacisków, ugoda została podpisana w spokojnej atmosferze. Powód w tym czasie nie był pod wpływem alkoholu ani innych środków wyłączających postrzeganie rzeczywistości. Przy ustalaniu warunków ugody strony przewidziały wypłatę trzynastej pensji powoda w związku ze zmianą daty ustania stosunku pracy i taka również została jemu wypłacona.

Dowód: przesłuchanie stron k.18-20 akt sprawy

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dokumentów, których autentyczności strony nie kwestionowały oraz w oparciu o przesłuchanie stron. Sąd dał wiarę zeznaniom, ponieważ są zbieżne w zakresie okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia.

Sąd oceniając materiał dowodowy kierował się zasadami logiki i doświadczenia życiowego.

W okolicznościach sprawy rozstrzygnięcia wymagał zgłoszony przez pozwaną zarzut powagi rzeczy ugodzonej. Strona powodowa prezentowała bowiem stanowisko, że ugoda rozstrzygała jedynie wycinek sporu, dotyczący wyłącznie dochodzonej tam kwoty, natomiast pozwana uważała, że zawarta ugoda definitywnie zamyka spór stron.

Należy wskazać treść art. 917 k.c., że istotą ugody jest czynienie sobie wzajemnych ustępstw w zakresie oczekiwanych rezultatów stosunku prawnego w tym celu, aby uchylić niepewność co do roszczeń wynikających z tego stosunku lub zapewnić ich wykonanie albo by uchylić spór istniejący lub mogący powstać. Podkreślić należy, że rozmiar i rodzaje ustępstw pozostają jedynie w gestii zainteresowanych stron. Ugoda zawarta w trakcie toczącego się postępowania ma dwoisty charakter: z jednej strony jest czynnością procesową stron zmierzającą do zakończenia procesu i umorzenia postępowania (art. 223 k.p.c. w zw. art. 355 § 1 k.p.c.), z drugiej zaś jest czynnością prawną, której podstawę materialnoprawną stanowią przepisy art. 917 i 918 k.c. Z punktu widzenia prawa materialnego jest więc umową, dlatego też skutki materialnoprawne ugody odpowiadają konsekwencjom zawarcia umowy, która kształtuje prawa i obowiązki stron. W razie ponownego wytoczenia powództwa o roszczenie objęte treścią ugody sądowej pozwany może podnieść tzw. zarzut rzeczy ugodzonej, co w przypadku jego uwzględnienia prowadzi do jego oddalenia. (podobnie wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z 15.04.2016r. IACa 1142/15).

Dokonując oceny treści zawartej między stronami ugody z dnia 12 kwietnia 2018 r., należy stwierdzić, że nie może budzić ona żadnych wątpliwości w zakresie jej rozumienia przez strony. Treść wskazuje na rozstrzygnięcie sporu wynikającego ze stosunku pracy łączącego strony, a nie jedynie o jakiejś części spornej wierzytelności. Powód w sprawie o sygn. akt VII P 652/17 również nie określał swego roszczenia jako częściowe, a w uzasadnieniu pozwu podawał te same okoliczności faktyczne co w niniejszej sprawie. Sąd doszedł do wniosku, że przedmiot tej sprawy zawiera się w ugodzie. Nie zmienił się zespół okoliczności faktycznych, z których powód wywodzi swoje roszczenia w obu sprawach.

Treść ugody, zdaniem Sądu, wyklucza możliwość ponownego dochodzenia zapłaty przez powoda należności wynikających ze stosunku pracy, gdyż doszło do uchylenia między stronami sporu co do ściśle określonego roszczenia. Mając na uwadze, że powód w żaden sposób nie uchylił się od skutków prawnych zawartej ugody sądowej oraz fakt wykonania przez pozwaną jej postanowień, Sąd uznał, iż ugoda wiąże strony, a objęty nią stosunek wygasł w wyniku wykonania. Żądanie zasądzenia dodatkowej kwoty musiało zatem zostać oddalone, jako roszczenie o wykonanie nieistniejącego już zobowiązania.

Sąd podkreślił, że ważność zawartej przez strony ugody została zbadana przez sąd orzekający w sprawie o sygn. VII P 652/17, który nie znalazł podstaw do uznania, że jest ona niedopuszczalna i umorzył toczące się postępowanie.

Na marginesie tylko należy zauważyć, iż powództwo w sprawie VIIP 652/17 było złożone z przekroczeniem ustawowych terminów tak dla żądania sprostowania świadectwa pracy jak i przywrócenia do pracy. Zatem ugoda w tamtej sprawie nie mogła być inaczej oceniona jako zawarta w interesie pracownika.

Tutejszy Sąd podziela stanowisko Sądu Apelacyjnego w Krakowie wyrażone w wyroku z 25.05.2017r. IACa 1691/16 odnośnie skutków prawnych zawarcia ugody. Otóż zawarcie przez stronę oświadczenia, iż zrzeka się jakichkolwiek dalszych roszczeń wynikających z określonego zdarzenia prawnego, powoduje nie tylko możliwość podniesienia przez drugą stronę, w ramach sporu o takie roszczenie, zarzutu sprawy ugodzonej ale także, w warunkach skuteczności zrzeczenia, utratę prawa podmiotowego do dochodzenia tego roszczenia w przyszłości.

W konsekwencji, uznając zasadność zarzutu powagi rzeczy ugodzonej Sąd oddalił powództwo.

Dodatkowo należy podkreślić, iż nie jest tak jak to wywodził powód, iż niejako automatycznie należy się jemu odprawa z „mocy ustawy”. Przesłanką zasądzenia roszczenia o odprawę pieniężną z art. 8 w związku z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracownika jest rozwiązanie stosunku pracy w ramach zwolnień grupowych lub indywidualnych spowodowanych przyczynami niedotyczącymi pracownika. Przyczyny te muszą zaś faktycznie zaistnieć, a ciężar udowodnienia ich występowania z mocy art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p. obciąża pracownika. Przyczynami niedotyczącymi pracownika są wszystkie okoliczności niezwiązane z jego cechami psychofizycznymi i sposobem wywiązywania się przez niego z obowiązków pracowniczych. Zarówno jednak w art. 1 ust. 1 (w odniesieniu do zwolnień grupowych) jak i w art. 10 ust. 1 (w odniesieniu do zwolnień indywidualnych) ustawy z 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników ustawodawca posłużył się zwrotem "konieczność rozwiązania stosunku pracy". Konieczność ta musi więc istnieć w przeświadczeniu pracodawcy i być związana z celem i funkcjonowaniem łączącego strony stosunku pracy, natomiast nie może mieć ona dodatkowego źródła w okolicznościach dotyczących pracownika, gdyż wówczas ta przyczyna wypowiedzenia umowy nie ma wyłącznego charakteru.

W niniejszej sprawie zmiana trybu zakończenia współpracy była wspólną decyzją stron w obliczu wyników postępowania dyscyplinarnego prowadzonego wobec powoda, a także jego zachowania stanowiącego podstawę zapadnięcia orzeczenia wydanego przez Odwoławczą Komisję Dyscyplinarną dla Nauczycieli. Zatem nie zachodzą przesłanki wynikające z wymienionej ustawy prowadzące do uwzględnienia roszczenia o zapłatę odprawy.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 2 wyroku na podstawie art. 98 k.p.c., w którym została wyrażona zasada odpowiedzialności za wynik procesu. Zgodnie z treścią tego przepisu strona przegrywająca zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Pozwana wygrała przedmiotową sprawę w całości, a na koszty procesu, które poniosła składa się wynagrodzenie ustanowione w sprawie pełnomocnika. Wysokość przyznanych pozwanemu kosztów zastępstwa procesowego Sąd ustalił na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. zmieniony ustawą z dnia 3 października 2016 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych zasądzać na rzecz powoda kwotę 1350 zł (1800x75%) (§9 ust 1 pkt 1 w zw. z §2 ust. 4 rozporządzenia).

Natomiast o kosztach sądowych orzeczono w punkcie 3 wyroku na podstawie art. 97 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90 poz. 594 tekst jedn. z późn. zm.) oraz stosowanego odpowiednio art. 113 ust. 1 w zw. z art. 98 k.p.c. Powód jako pracownik był z mocy prawa zwolniony od ponoszenia kosztów sądowych (art. 96 ust. 1 pkt 4 ustawy o kosztach), natomiast powództwo zostało w całości oddalone, a zatem brak jest podstaw do obciążania którejkolwiek ze stron tymi kosztami, które w tej sytuacji ponosi Skarb Państwa.

SSR Katarzyna Błażejowska